

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

PIJĄCY ZNAKOMITE PIWA OKOCIMSKIE

Do walki z pijaństwem!

Z okazji „Tygodnia Propagandy Przeciwalkoholowej”.

W szeregu poprzednich artykułów zdaje się dostatecznie wyświetliłam szkodliwe działanie alkoholu na organizm i jego skutki w rodzinie i społeczeństwie. Dziś z okazji „Tygodnia Propagandy Przeciwalkoholowej” chcę szerzej ująć sprawę alkoholizmu wśród młodzieży szkolnej i po dać szkic projektu zorganizowania i prowadzenia poradni propagandowej na terenie miasta Częstochowy.

Opierając się na własnych doświadczeniach i statystykach, opracowanych przez p. profesora Sygnowskiego z Bydgoszczy, p. doktora Wojtkowskiego z Poznania, d-ra Roszkowskiego z Warszawy, muszę zaznaczyć, że wśród dzieci szkolnych spotyka się b. mały procent niepijących, natomiast większość pije przygodnie, a są i smutne wypadki upojenia alkoholowego. Z pracy dyrektora gimnazjum p. Bronisława Duchowicza znanego działacza na polu walki z alkoholizmem mamy wymowne dane następujące. W pewnym gimnazjum w Wielkopolsce 95 proc. uczniów klas starszych piło wódkę, 96 proc. za: piwo i wino. Z pośród uczennic tegoż gimnazjum piło wódkę 90 proc., wino 94 proc., piwo 79 proc. i przeważnie z wiedzą rodziców. Z liczby 323 osób młodzieży 77 uczniów upijało się, z czego na młodzież z klas I—IV przypadało 18 uczniów. Statystyka p. d-ra Roszkowskiego stwierdzająca fakt zatrucia alkoholem niemowląt przez nieświadomione matki jest wprost zastraszająca.

Skoro zatem alkohol godzi w podstawy dobrobytu państwa, niszcząc jego żywy kapitał, akcja walki z alkoholizmem powinna być prowadzona we wszystkich miastach, miasteczkach i wsiach nie drogą dorywczej pracy instytucji społecznych, lecz stałej, planowej i systematycznej z ramienia władz rządowych i samorządowych. Narzekamy na ciężkie czasy a jednak wydajemy i dziś pieniądze na wysokokowe trunki. Lud wiejski, upijając się rzadziej, nie pojmuje jednak, aby wesele mogło się odbyć bez wódki. Robotnik i rzemieślnik pije przy każdej wy płacie, a inne sfery — przy każdej nadarzającej się sposobności. W rezultacie od czasu odzyskania niepodległości ludność Polski wydała 15 miliardów zł. na alkohol, z czego na rok 1928 przypadało 1500 milionów zł. czyli 50 zł. na każdego obywatela. Jeżeli więc rodzina składała się z kilku osób (wlicza się dzieci i starców), to w takiej rodzinie wydawano kilkadziesiąt zł. rocznie. Biorąc zaś pod uwagę, że do tego osób mamy nieuczynających napojów alkoholowych, rozumiemy, że inni piją za siebie i za tych trzeźwych, marnując już znacznie większe jeszcze sumy. Do tego dodać należy morze łez nieszczęśliwych żon i dzieci, którym zwykłe brankie chleba, gdy pieniądze zapracowane idą do rąk szynkarzy. Patrzyłam na cierpienia tych zaiste najniezszczęśliwszych istot. Słuchałam wynurzeń tragedii z ich życia. Miałam przed oczyma wynędzniałe upośledzone fizycznie i umysłowo dzieci nałogowców.

To też śmiem twierdzić, że oprócz akcji uświadamiającej za pomocą pogadek, odczytów, kongresów i wystaw powinno być zorganizowane i umiejętnie prowadzone poradnie propagandy przeciwalkoholowej. Zadaniem takiej poradni jest zarejestrowanie wszystkich rodzin zagrożonych alkoholizmem, nawiązanie z nimi nici serdecznej, zbadanie podłoża alkoholizmu i szukanie środków zaradczych. Drogi są różne ku temu, zależne od warunków socjalnych życia obywateli, ich zwyczajów i obyczajów, a prze-

postępowaniu z członkami rodziny dotkniętymi nałogiem pijaństwa, udzielanie im domu pierwszej pomocy w wypadkach ostrego zatrucia alkoholem, skierowanie chorego w porę do lekarza.

Poradnie takie organizowałam i prowadziłam w naszej stolicy. Pod wpływem uświadomionych przezemnie kobiet zgła-

szali się do poradni i mężczyźni, początkowo pijący umiarkowanie, następnie i nałogowi pijacy. Udzielanie rad i wskazówek matkom wpłynęło na zaniechanie zachęcania przez nie dzieci do picia trunków alkoholowych i zapobiegło zwyrodniałym ekcesom w domach alkoholików. Były też wypadki zasadniczej zmiany w życiu rodziców pod wpływem uświadomionych dzieci.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że 52 proc. alkoholików są to dzieci pijaków, którzy do picia wódki zaczęli swe dzieci w przekonaniu, że alkohol pobudza apetyt, wzmacnia siły, rozgrzewa i chroni od chorób epidemicznych, odczuwamy potrzebę prowadzenia wyżej wymienionej poradni propagandowej z ramienia Magistratu m. Częstochowy przy Wydziale Zdrowia Publicznego, którego zadania i cele zmierzają wyłącznie do ochrony zdrowia obywateli.

Prasa miejscowa podaje częste wypadki opilstwa na terenie miasta, a nie brak i wypadków zabójstw i samobójstw o podłożu alkoholowym. Pomimo więc bezrobocia i ciężkich warunków ekonomicznych szerzy się pijaństwo prowadząc ludzką do coraz większego upadku moralności i zatracenia etyki. To też spotyka się coraz więcej osób rozumiejących potrzebę nieustannej walki z najgroźniejszym wrogiem we wnętrzu naszego państwa.

Prawda, że są jeszcze osoby, które twierdzą, że dochód z monopolu spirytusowego jest podstawą państwa, lecz twierdzenie to łatwo zbić udowodnieniem, że koszt rozchodu wynikłego ze strat, jakie alkohol wyrządza społeczeństwu i państwu, jest większe niż konto dochodu alkoholowego. Mniemanie zaś, że propagatorzy idei trzeźwości są nieulojalnymi obywatelami; upada całkowicie, ponieważ ludzie ci są wykonawcami ustawy, zatwierdzonej przez rząd polski, która przeznaczona i proc. od dochodu monopolu spirytusowego na walkę w Polsce z pijaństwem i leczenie alkoholików. To ostatnie niestety, jest mało skuteczne, ponieważ medycyna nie rozporządza radykalnym środkiem przeciwalkoholowym.

Z tego też względu w walce z alkoholizmem stawiam na pierwszym miejscu akcję zapobiegawczą przez uświadamianie społeczeństwa za pośrednictwem poradni propagandowej.

Jeستم przeciwniczką wprowadzania u nas prohibicji i kosztowne eksperymenty takowej w niektórych gminach uważam za bezcelowe, a nawet szkodliwe. Praca uświadamiająca, prowadzona w b. szerokim zakresie działania w połączeniu z kulturalno-oświatową i akcją niesienia doraznej pomocy potrzebującym, daje zawsze pożądane rezultaty. Jedynie tylko taka działalność nie jest fikcją pracy w walce z alkoholizmem i zdoła wychować młode pokolenie tak, że dla niego nie będą przynętą szynki, lecz wszystkie ośrodki kulturalno-oświatowe. Wiedzy zapanuje trzeźwość naszego narodu,

Ilustracja powyższa przedstawia starożytny kościół modrzewiowy z 1661 r. we wsi Nekrasowie, powiatu Sandomierskiego, według kopii obrazu artysty malarza S. Błońskiego. Takich charakterystycznych zabytków budownictwa polskiego mamy już w kraju niewiele. Podobny kościółek modrzewiowy znajduje się także w Gidlach.

Chiny pod grozą Komunizmu

Ustrój sowiecki ogłoszony w szeregu prowincji. Agitacja bolszewicka odbywa się na wielką skalę.

Moskwa. — „Krasnaja Zwiezda” podaje następujące szczegóły o organizacji komunistycznej w Chinach. W okręgach Lin—Stan, Cra—Lin, Ju—Stan, Lalin, Lu—Jan i Tsin—Tsin, prowincji Chunań, w okręgu Tun—Szan, prowincji Chu—Bej i w okręgach Lian—Chua—Tin, Juni—Czon, Wan—Czaj i Piu—Stan prowincji Tsia—Si, ogłoszony został ustrój sowiecki. W tych okręgach operuje 16-ta chińska czerwona armia, lecz w poszczególnych miejscowościach przebywa biała armia, z którą czerwona toczy ustawiczne walki.

W okręgach o ustrój sowieckim przeprowadzono konfiskatę ziemi, o co między ludnością toczą się ustawiczne walki. Podział ziemi dokonywany był trzy-cztery razy, ażeby osiągnąć wyniki, odpu-

wiadające polityce władzy sowieckiej. Wprowadzono postępowy podatek dochodowy, a zwolnieni od niego zostali jedynie włościanie, których roczny dochód nie przewyższa wartości 300 klg. zboża.

Okręg sowiecki posiada fabrykę papieru w Luzne, kopalnię węgla w Lan—Chau—Biu, fabrykę porcelany w Wan—Tze. Pieniądze papierowe władzy sowieckiej mają obrót tylko w okręgu i nigdzie indziej nie są przyjmowane. Dla ludności i wojska urządzone są wieczory muzyczne i występy grup agitacyjnych. Oprócz czerwonej armii istnieje organizacja ochotnicza pod nazwą „czerwonej obrony”, licząca 3000 karabinów. Poza to uzbrojenie stanowią piki. Młodzież tworzy organizację pod nazwą „Młoda awangarda”

